

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

МИНИСТАРСТВА ЦИВИЛНИХ ПОСЛОВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

Сарајево, јун 2024. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	2
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	2
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ	7
III	ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ	8
IV	ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ	8
1.	ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ	8
2.	ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА	8
3.	ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ	10
4.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
5.	БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ	12
6.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
6.1.	Преглед расхода и издатака из буџета	13
6.1.1.	Текући грантови	14
6.1.2.	Вишегодишња капитална улагања	15
6.2.	Преглед прихода и примитака	16
6.2.1.	Приходи од захтјева за престанак држављанства	17
6.3.	Биланс стања	18
7.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА	18
7.1.	Обављање послова другог радног мјеста	18
7.2.	Пензионисање запослених	19
8.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	20
9.	ОСТАЛО	20
9.1.	ИТ ревизија	20
9.2.	Интерресорне радне групе - Комисије и савјетодавна тијела	21
9.3.	COVAX систем	21
10.	КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА	24
ПРИЛОЗИ	24	

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу обављене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Обавили смо ревизију финансијских извјештаја **Министарства цивилних послова Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) који обухватају: биланс стања на 31.12.2023. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања по врстама и пројектима, преглед дознака из текуће резерве буџета, те анализу исказа - текстуални дио, за годину која завршава на тај дан.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Министарства приказују истинито и фер, у свим значајним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2023. године, те приходе и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI)². Наше одговорности према ISSAI стандардима су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

¹ Службени гласник БиХ, број 12/06

² Међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) дио су Оквира професионалних објава Међународне организације врховних ревизионих институција – IFPP оквира (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), који чине три нивоа објава: INTOSAI принципи (INTOSAI-P), међународни стандарди врховних ревизионих институција (ISSAI) и INTOSAI смјернице (GUID).

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства је одговорно за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с примјењивим оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и презентацију финансијских извјештаја који не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји. Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу с Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност коришћених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

С руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези с ревизијом финансијских извјештаја Министарства за 2023. годину, обавили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Министарства за 2023. годину у складу су, у свим значајним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према овом стандарду су детаљније описане у одјељку *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Министарства у складу с етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију према ISSAI 130 - Етички кодекс и испунили смо остале етичке одговорности у складу с тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње³

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *неблаговремено доношење одлука о додјели средстава текућих грантова (тачка 6.1.1. Извјештаја);*
- *недостатке и слабости система контроле наплате прихода по основу захтјева за престанак држављанства (тачка 6.2.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за састављање и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу с прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

³ Одјељак којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а која су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важна за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај одјељак се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим значајним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено с релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 25.6.2024. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с. р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неџад Хајтић, с. р.

ЗАМЈЕНИЦА ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Неда Мочевић, с. р.

II КРИТЕРИЈУМИ КОРИШЋЕНИ У РЕВИЗИЈИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) обавила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумевају процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцена предмета ревизије.

За обављање финансијске ревизије коришћени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину
- Закон о финансирању институција БиХ
 - Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ
 - Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ
 - Инструкција о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о ревизији институција БиХ
- Закон о интерној ревизији.

III ПРЕПОРУКЕ ЗА 2023. ГОДИНУ

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину дате су четири препоруке које су поновљене. Дате препоруке се односе на усклађеност.

У табели која слиједи приказан је резиме датих препорука, док су детаљни налази презентовани по процесима у оквиру појединачних тачака Извјештаја.

Табела 1. Резиме датих препорука

Бр. преп.	Текст препоруке	Статус препоруке
1	Министарство је дужно у сарадњи са Министарством иностраних послова БиХ и Министарством финансија и трезора БиХ успоставити систем контроле свих уплата по основу захтјева за престанак држављанства.	П
2	Министарство је дужно досљедно примјењивати законске одредбе које регулишу пензионисање државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине.	П
3	Потребно је сачинити писане процедуре за креирање и тестирање исправности резервних копија те периодично вршити тестирање истих.	П
4	Узимајући у обзир значај Информационог система за обраду података о држављанствима неопходно је што прије обезбиједити одговарајуће одржавање и администрацију.	П

Статус: П-поновљена⁴

IV ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ РЕВИЗИЈИ

1. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Министарства за 2023. годину и усклађеност активности, финансијских трансакција и информација с релевантним законима и другим прописима.

Циљ је да се изрази мишљење о томе јесу ли финансијски извјештаји поуздани и одражавају ли биланси у цијелости резултате пословања. Такође, циљ ревизије је процијенити примјењује ли руководство институције законе и прописе и користи ли средства за одговарајуће намјене, те оцијенити финансијско управљање, систем интерних контрола и функцију интерне ревизије.

С обзиром на то да се ревизија обавља испитивањем на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, поједине материјално значајне грешке могу остати неоткривене.

2. ОЦЈЕНА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕПОРУКА ИЗ ПРЕТХОДНИХ ИЗВЈЕШТАЈА

У претходном Извјештају о обављеној финансијској ревизији Министарства (за 2022. годину) Канцеларија за ревизију изразила је мишљења и то:

⁴ Нереализоване препоруке из претходног периода су, након утврђеног чињеничног стања, поновљене.

- позитивно мишљење о финансијским извјештајима и
- позитивно мишљење о усклађености са скретањем пажње на:
 - *неблаговремено доношење одлука о додјели средстава текућих грантова;*
 - *неефикасност електронске базе обраде података о наплаћеним таксама у дипломатско-конзуларним представништвима Босне и Херцеговине по основу поднесених захтјева за одрицање од држављанства;*
 - *распоређивање државних службеника, ради обављања послова другог радног мјеста поред послова радног мјеста на којем иначе раде, на начин који није предвиђен важећим прописима.*

У Извјештају за 2022. годину су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности, недостатака и слабости. Препорука из извјештаја претходних година чија је реализација била у току није поновљена у Извјештају за 2022. годину, али се њена реализација континуирано прати. Утврдили смо да је Министарство у 2023. години од укупно 14 претходно датих препорука реализовало пет, реализација пет препорука је оцијењена у току, а четири препоруке нису реализоване.

У наредној табели приказан је преглед оцјене реализације претходно датих препорука.

Табела 2. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у 2022. години

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
1	Министарство је успоставило свеобухватну евиденцију поклона.	✓
2	Након достављања извјештаја о ревизији за претходну годину, Министарство је успоставило праксу писања образложења на рачунима спољне репрезентације.	✓
3	Јединица интерне ревизије је у текућој години реализовала планиране активности.	✓
4	Иако је Министарство предузимало активности на детаљнијем сачињавању забиљешки уз финансијски извјештај о извршењу буџета, констатовали смо да исти није у потпуности припремљен сходно важећим прописима.	●
5	Министарство је исплату стимулација вршило по основу обављања додатних послова изван радног времена и описа посла, као и изузетних залагања у пројектима.	✓
6	Евиденције о употреби службених возила су усклађене са евиденцијама о присуству на послу.	✓
7	Министарство је из свог домена покренуло одређене активности на унапређењу система додјеле текућих грантова и упутило информацију Савјету министара БиХ о предметној проблематици.	●
8	Још увијек није успостављен систем који ће пружати свеобухватне и поуздане податке о уплаћеним административним таксама по основу захтјева за престанак држављанства одрицањем.	✗
9	Иако су послове упражњених радних мјеста током 2023. године обављали стално запослени по рјешењима о овлашћењу, Министарство је предузимало активности на попуњавању тих позиција сходно важећим прописима.	●
10	Током 2023. године два државна службеника су наставила радноправни однос након стицања услова за пензионисање.	✗
11	Нису креиране писане процедуре за креирање и тестирање исправности резервних копија те се не врши периодично тестирање истих.	✗
12	Још увијек није обезбијеђено одговарајуће одржавање и администрација Информационог система у Министарству.	✗
13	Министарство у сарадњи са Правобранилаштом БиХ, као и осталим надлежним институцијама БиХ, предузима правне радње поводом набавке	●

Бр. преп.	Препоруке из извјештаја за 2022. годину	Статус
	вакцина путем Инструмента за глобални приступ вакцинама против болести COVID-19 (COVAX).	

Табела 2а. Детаљан преглед оцјене реализације препорука датих у ранијим годинама

Бр. преп.	Препоруке из претходних извјештаја	Статус
7/2020	Још увијек нису формиране све комисије иако је Министарство предузимало активности на њиховом именовању.	

Статус: реализована препорука⁵, препорука чија је реализација у току⁶, нереализована препорука⁷.

3. ДЈЕЛОКРУГ, ОРГАНИЗАЦИЈА И РУКОВОЂЕЊЕ

Министарство је основано Законом о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине.⁸ Министарство је надлежно за послове држављанства, упис и евиденцију грађана, заштиту личних података, пријаву пребивалишта и боравишта, личне исправе, путне исправе и поступак евиденције регистрације возила те послове деминирања.

Министарство је такође надлежно и за обављање послова и извршавање задатака који су у надлежности Босне и Херцеговине, а који се односе на утврђивање основних принципа координирања активности, усклађивања планова ентитетских тијела власти и дефинисање стратегије у подручјима здравства и социјалне заштите, пензија, науке и образовања, рада и запошљавања, културе и спорта и геодетских, геолошких и метеоролошких послова.

Унутрашња организација и начин рада Министарства утврђени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2016. године и његовим измјенама из 2018. године и 2021. године. Правилником о унутрашњој организацији Министарства уређен је начин рада и руковођења Министарством те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Правилником су систематизована радна мјеста за 196 извршилаца.

Према важећем Правилнику, послови и задаци из надлежности Министарства обављају се у 14 основних организационих јединица: Кабинет министра, замјеника министра и секретара Министарства, Јединица интерне ревизије, Комисија за деминирање и девет сектора којим руководе помоћници министра. На 31.12.2023. године упражњена су три руководећа радна мјеста, помоћника министра у Сектору за држављанство и путне исправе, Сектору за рад, запошљавање, социјалну заштиту и пензије и у Сектору за здравство. Рјешењем министра именовани су вршиоци дужности за обављање послова упражњених радних мјеста помоћника. Процедура попуњавања радних мјеста помоћника је покренута у јануару 2024. године, а радна мјеста након окончања процедуре су попуњена у мају 2024. године.

⁵ Реализоване су активности наведене у препоруци.

⁶ У току је реализација активности те стога у овом Извјештају није дата нова препорука, али је дат опис стања и проведених активности.

⁷ Нису предузимане активности на реализацији препоруке те је стога у овом Извјештају поновљена препорука за предметни процес.

⁸ Службени гласник БиХ број: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 и 83/17.

Министарством руководе министрица и замјеница министрице именоване 25.1.2023. године на мандатни период од четири године.⁹

4. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Министарство је одговорно за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола: Успостављање и развој система интерних контрола обавеза је свих институција БиХ. Систем финансијског управљања и контроле успоставља се у складу са поглављем IV а. Закона о финансирању институција БиХ¹⁰, Стандардима интерне контроле у институцијама БиХ¹¹, Приручником за финансијско управљање и контролу у институцијама БиХ и осталим подзаконским актима.

Министарство је током 2023. године сачинило Акциони план развоја система финансијског управљања и контроле као и извјештај о систему финансијског управљања и контроле и најзначајнијим ризицима. Министарство је попунило образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2023. годину и благовремено га доставило Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

Функционисање система интерних контрола: На основу проведене ревизије смо утврдили да систем интерних контрола у Министарству, генерално гледано, није на задовољавајућем нивоу. Наиме, недостаци и слабости су констатовани у појединим сегментима пословања (финансијски извјештаји, текући грантови, приходи од захтјева за престанак држављанства, запошљавање и статус запослених лица, информациони системи, истек мандата чланова комисија и савјетодавних тијела и COVAX систем), што је детаљно описано у појединачним тачкама Извјештаја. За унапређење процеса смо дали одговарајуће препоруке, а Министарство је дужно уложити додатне напоре како би се исте реализовале.

Интерна ревизија: У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ¹² и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ¹³, Јединица за интерну ревизију Министарства (у даљем тексту: Јединица) надлежна је за обављање интерне ревизије у 10 институција.¹⁴

Годишњи план рада Јединице је одобрен у марту 2023. године. Сходно плану рада, у току извјештајног периода Јединица је обавила све планиране ревизије. Ревизија процеса планирања и праћења извршења буџета је реализована у Министарству, Агенцији за рад и запошљавање БиХ, Комисији за очување националних споменика БиХ, Државној

⁹ Службени гласник БИХ број 6/23 од 27.1.2023

¹⁰ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

¹¹ Службени гласник БиХ, број 61/14

¹² Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

¹³ Службени гласник БиХ, број 59/19

¹⁴ Министарству цивилних послова БиХ, Агенцији за антидопинг контролу БиХ, Агенцији за лијекове и медицинска средства БиХ, Агенцији за предшколско, основно и средње образовање БиХ, Агенцији за рад и запошљавање БиХ, Агенцији за развој високог образовања и обезбјеђивање квалитета у БиХ, Центру за информисање и признавање докумената из области високог образовања у БиХ, Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ, Комисији за очување националних споменика БиХ и Центру за уклањање мина у БиХ-ВНМАС.

регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност БиХ и Агенцији за антидопинг контролу БиХ. Поред тога извршен је накнадни ревизорски преглед по основу Извјештаја о ревизији процеса обрачуна и плаћања путних трошкова и ревизији Процеса сачињавања и извршења буџета у Министарству. Накнадни увид у реализацију препорука по основу ревизије процеса сачињавања и праћења извршења буџета извршен је и у Агенцији за рад и запошљавање БиХ.

Годишњи извјештај о активностима интерне ревизије за период 1.1.2023 – 31.12.2023. године према Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ је достављен у прописаном року.

5. БУЏЕТ МИНИСТАРСТВА ЗА 2023. ГОДИНУ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2023. годину¹⁵, Министарству су одобрена средства у укупном износу од 13.437.000 КМ (текући издаци 7.289.000 КМ, капитални издаци 158.000 КМ и текући грантови 5.990.000 КМ)¹⁶.

Током године извршена су усклађивања буџета која се односе на следеће:

- неутрошена пренесена средства за вишегодишње капиталне пројекте у укупном износу од 1.770.849 КМ;
- неутрошена средства новчаних донација пренесена из претходног периода у износу од 17.846.640 КМ;
- уплате средстава новчаних донација у укупном износу од 263.379 КМ;
- поврат средстава донатору у износу од 39.908 КМ;
- остварени примитак од наплате осигурања у износу од 9.000 КМ чиме су повећана средства за текуће одржавање;
- остварени примитак од продаје возила у износу од 15.889 КМ чиме су повећана средства за капиталне издатке;
- одобрена средства из текуће резерве у укупном износу од 2.230.644 КМ.¹⁷

Према наведеном, Министарство је у 2023. години располагало средствима у укупном износу од 35.533.493 КМ.

Министарство је извршило реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ. Реструктурисање расхода је извршено у укупном износу од 23.000 КМ.

¹⁵ Службени гласник БиХ, број 22/23

¹⁶ До усвајања буџета за 2023. годину, Министарство је располагало средствима одобреним према Инструкцији о привременом финансирању институција БиХ за период јануар - март 2023. године, број: 05-16-2-8338-2/22 од 28.12.2022. године, коју је донио министар финансија и трезора Босне и Херцеговине.

¹⁷ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће буџетске резерве буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину за подршку непрофитним организацијама (СМ број: 348/23 од 29.12.2023. године), Службени гласник БиХ, број 7/24.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Министарство је сачинило Годишњи финансијски извјештај за 2023. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу с важећим прописима и у утврђеном року. Накнадним увидом утврђено је да није сачињена и достављена Изјава о одговорности за остваривање циљева институције,¹⁸ што је Министарство извршило у мају 2024. године.

Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ¹⁹ и Инструкцијом Министарства финансија и трезора БиХ за сачињавање годишњег извјештаја²⁰ је утврђен оквир финансијског извјештавања са смјерницама за израду текстуалног дијела извјештаја. Увидом у образложења уз финансијски извјештај о извршењу буџета Министарства, констатовали смо да иста садрже појашњења о повећању и смањењу расхода буџета што је унапређење у односу на претходну годину. Међутим, како Изјава о одговорности за остваривање циљева институције није сачињена и достављена правовремено сматрамо да Министарство није у цијелости поступило у складу са важећим прописима.

По питању сачињавања финансијских извјештаја сходно важећим прописима, дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 4 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

6.1. Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама - збирно, у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 15.234.712 КМ, што је за 20.298.778 КМ мање у односу на расположиви (кориговани) буџет за 2023. годину.

Значајнија одступања у реализацији одобреног буџета за 2023. године односе се на средства новчаних донација - програма посебних намјена (17.872.997 КМ) и нереализована средства за вишегодишњи пројект (1.733.482 КМ) која су пренесена у наредну годину.

Вриједносно значајни расходи односе се на: бруто плате (5.112.473 КМ), накнаде трошкова запослених (741.152 КМ), путне трошкове (164.489 КМ), уговорене услуге (332.628 КМ), капиталне издатке (180.583 КМ), текуће грантове (8.220.644 КМ)²¹ и новчане донације (197.114 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

¹⁸ Службени гласник БиХ, број 56/19

¹⁹ Службени гласник БиХ, број 25/15, 91/17 и 2/24

²⁰ Број 05-16-2-15-1/24 од 4.1.2024. године

²¹ Износ од 8.220.644 КМ се односи на реализоване грантове из буџета у износу од 5.990.000 КМ, а 2.230.644 КМ из буџетске резерве сходно Одлуци Савјета министара број: 348/23.

У даљем тексту наводимо налазе ревизије, као и одређена објелодањивања чињеница о значајним расходима реализованим у 2023. години.

6.1.1. Текући грантови

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза за 2023. годину Министарству су додијељена средства на име текућих трансфера и грантова у вриједности од 5.990.000 КМ за финансирање 13 пројеката. Значајнија средства су одобрена за суфинансирање пројеката институција културе у БиХ (3.097.000 КМ), суфинансирање спортских манифестација (1.342.000 КМ), програми припреме пројеката и потенцијалних кандидата за средства из фонда Хоризонт Европа (444.000 КМ) и грантови непрофитним организацијама за међународну културну сарадњу (390.000 КМ). Укупно одобрена средства за реализацију текућих грантова је Министарство у цијелости реализовало сходно одлукама Савјета министара БиХ.

У складу са чланом 10. Закона о буџету, Савјет министара БиХ је, на приједлог Министарства, већином у јулу 2023. године²² донио појединачне одлуке о критеријумима за додјелу средстава за све грантове одобрене Законом о буџету, којим је дефинисано да се додјела средстава врши на основу јавног позива те је за одређене пројекте у намјени средстава наведено да није дозвољена рефундација трошкова насталих прије објаве конкурса и да исти неће бити прихватљиви,²³ што представља унапређење у односу на претходну годину.

Министарство је у августу објавило јавне конкурсе за подношење захтјева за додјелу средстава. По проведеним јавним позивима, именовано је више комисија, у чијем саставу су поред представника Министарства именовани и представници Министарства спољне трговине и економских односа БиХ, Министарства за људска права и избјеглице БиХ, Министарства комуникација и транспорта БиХ и Кабинета предсједавајуће и замјеника предсједавајуће Савјета министара БиХ, у зависности од намјене гранта, а који су сачинили евалуацију и приједлог одлука за додјелу средстава.

Савјет министара БиХ је, на приједлог Министарства, већим дијелом у децембру 2023. године, донио појединачне одлуке²⁴ о додјели средстава гранта. Након тога, Министарство је крајем године приступило закључивању појединачних уговора о коришћењу додијељених средстава са корисницима средстава којима су дефинисана међусобна права и обавезе уговорних страна. Средства за суфинансирање пројеката корисницима су дозначена у јануару 2024. године. У закљученим уговорима са корисницима значајнијег дијела грантова²⁵ је предвиђено да није дозвољена рефундација трошкова насталих прије објаве конкурса. Такође је дефинисана и обавеза достављања извјештаја о имплементацији пројеката најкасније у року од 30 дана од завршетка пројекта.

Одлуком о критеријумима за распоред средстава намијењених за текући грант "Суфинансирање спортских манифестација" за 2023. годину²⁶ наведено је да се

²² Службени гласник БиХ број 57/23

²³ Одлука о критеријумима за распоред средстава из текућег гранта за 2023. годину: Хоризонт Европа, Суфинансирање пројеката културе, Међународна културна сарадња итд.

²⁴ Службени гласник БиХ, број: 88/23, 2/24, 4/24, 5/24, 7/24, итд.

²⁵ Као што су суфинансирање пројеката институција културе у БиХ (3.097.000 КМ), програми припреме пројеката и потенцијалних кандидата за средства из фонда Хоризонт Европа (444.000 КМ) и грантови непрофитним организацијама за међународну културну сарадњу (390.000 КМ).

²⁶ Службени гласник БиХ, број 57/23

средствима гранта суфинансирају пројекти корисника средстава који се реализују у 2023. години, с изузетком зимских спортова, чија реализација може трајати до краја априла наредне године. Ови уговори са крајњим корисницима су закључени крајем 2023. године, тако да и даље имамо случајеве да се финансирају окончани пројекти. По датом образложењу на исто утиче касно усвајање буџета јер од момента усвајања буџета започињу активности на доношењу критеријума, одлука итд. Корисници средстава су дужни поднијети извјештај о утрошку 30 дана од дана одржавања манифестације. Процесом ревизије констатовали смо да, иако цијелокупан процес одобравања грантова од усвајања Закона о буџету, објављивања одлука о критеријумима, формирања комисија, објава позива, разматрање примљених апликација до коначног доношења одлука о додјели, закључивања уговора и даље траје доста дуго и захтијева ангажман значајних ресурса. Министарство је из свог домена покренуло одређене активности код постављања критеријума у погледу искључивања могућности рефундирања трошкова у одређеним грантовима и активностима на припреми информације према Савјету министара БиХ о предметној проблематици која је упућена 6.5.2024. године. Информација се односи на проблеме у вези са реализацијом грантова непрофитним организацијама из буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ у надлежности Министарства.

По питању додјеле грант средстава дали смо препоруку у претходној години те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 7 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

Надаље, Министарство је поступајући по Одлуци Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће резерве буџета²⁷ закључило и реализовало појединачне уговоре са крајњим корисницима. Одабир корисника и износ средстава која се одобравају извршио је Савјет министара БиХ без претходно јавно објављеног позива па се не може утврдити по којим критеријумима су изабрани корисници којима су додијељена средства (спортски клубови, удружења итд.). Министарство је дужно од корисника средстава, са којима су закључени уговори, прикупити појединачне извјештаје о намјенском утрошку средстава те најкасније до 31.12.2024. године доставити обједињени извјештај о намјенском утрошку средстава Савјету министара БиХ.

Сматрамо да је потребно у свим случајевима придржавати се принципа транспарентности приликом додјеле јавних средстава путем грантова.

6.1.2. Вишегодишња капитална улагања

Средства за реализацију вишегодишњег капиталног улагања из претходне године су пренесена у износу од 1.770.849 КМ. Укупна реализација пројекта у периоду од 2020. до 2023. године износи 266.519 КМ. Реализација средстава у 2023. години износи 37.367 КМ и то на име трошкова уговорених услуга, а у вези с увозом, прихватом, складиштењем, транспортом и дистрибуцијом донација медицинске опреме, донације вакцина, итд. Током године није било испорука вакцина из пројекта COVAX путем UNICEF-а.

Савјет министара БиХ је на 23. сједници, одржаној 29.12.2020. године, донио Одлуку о одобравању вишегодишњег пројекта финансирања трошкова из уговорених аранжмана за набавку здравствених противмјера против COVID-19 за период од 2020. до 2022.

²⁷ Одлука Савјета министара БиХ о одобравању средстава текуће буџетске резерве буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину за подршку непрофитним организацијама (СМ број: 348/23 од 29.12.2023. године), Службени гласник БиХ, број 7/24.

године и коришћењу средстава из буџета БиХ за 2020. годину²⁸ којом су одобрена средства у укупном износу од 2.000.000 КМ. Наведена средства су намијењена за плаћање трошкова који ће настати током 2020 - 2022. године у оквиру испуњавања обавеза из Уговора о набавци вакцина са Глобалном алијансом за вакцине (GAVI) против болести COVID-19 путем механизма COVAX и специфичних уговора у склопу Споразума о заједничкој набавци здравствених противмјера (JRA), као и других будућих уговорних аранжмана у погледу прибављања здравствених противмјера за COVID-19, а које се односе на испоруку, увоз и расподјелу вакцина и здравствених противмјера, односно плаћање трошкова организације, транспорта, инспекције, осигурања и других трошкова у земљи произвођача, резерве за непредвиђене ситуације, накнаде UNICEF-у за пружене услуге, као и за плаћање трошкова складиштења, шпедиције, осигурања, транспорта и трошкова за обезбјеђивање квалитета у Босни и Херцеговини.

Савјет министара БиХ је, на приједлог Министарства, на 20. сједници, одржаној 23.8.2023. године, донио Одлуку о измјенама одлуке о одобравању вишегодишњег пројекта финансирање трошкова из уговорних аранжмана за набавку здравствених противмјера против COVID-19 за период 2020 - 2022. године и коришћењу средстава из буџета БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину.²⁹ Овом Одлуком се одобрава продужење наведеног вишегодишњег пројекта за период 2020 - 2025. године. Утврђена је и измјена намјене средстава која се сада односи на обезбјеђење финансијских услова за плаћање трошкова, насталих по основу: Споразума о заједничкој јавној набавци медицинских противмјера за БиХ,³⁰ Споразума о међусобним правима и обавезама у вези са набавком вакцина путем механизма за Глобални приступ вакцинама за спречавање COVID-19 (COVAX) од 15.9.2020. године, Уговора о набавци вакцина са Глобалном алијансом за вакцине (Global Alliance for vaccines and Immunisation - GAVI) против болести COVID-19 од 18.9.2020. године; сви аранжмани и пројекти у оквиру програма посебних намјена под називом "ЕУ за здравље - Допринос расположивости вакцинама против COVID-19 у БиХ" (EU4Health-Contribution to the availability and access to vaccines against COVID-19 in Bosnia and Herzegovina); Меморандума о разумијевању за пружање услуга набавке између UNICEF-а, Дјечјег фонда Уједињених нација и Савјета министара БиХ закљученог 8.2.2021. године и других аранжмана и пројеката повезаних директно или индиректно са прибављањем здравствених противмјера за COVID-19 и санирањем здравствених и других пратећих посљедица од COVID-19, одобрених од Савјета министара БиХ или Министарства.

6.2. Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2023. године, исказани су у износу од 1.043.555 КМ, што је за 178.445 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране за 2023. годину.

Остварени приходи односе се на: приходе од такси и приходи од пружања јавних услуга (764.288 КМ), приходе од донација из иностранства (263.378 КМ) и приходе од продаје сталних средстава (15.889 КМ).

²⁸ Службени гласник БиХ, број 6/21

²⁹ Службени гласник БиХ, број 74/23

³⁰ Службени гласник БиХ - Међународни уговори, број 11/20. Наиме, Савјет министара БиХ је одредио Министарство као надлежну институцију за закључивање уговора у склопу Споразума о заједничкој набавци здравствених противмјера и овластило министрицу цивилних послова БиХ да, у име Босне и Херцеговине, а на основу исказаних потреба Републике Српске, Федерације Босне и Херцеговине и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине, изврши потписивање уговора у склопу Споразума о заједничкој набавци здравствених противмјера.

Приходи остварени по основу пружања јавних услуга (764.288 КМ) се значајнијим дијелом односе на приходе по основу уплаћених такси по захтјеву за престанак држављанства Босне и Херцеговине у износу од 715.700 КМ и на основу поврата неоправданих, раније додијељених, грант средстава у износу од 27.515 КМ.

Преглед прихода и примитака приказан је у Табели III у прилогу Извјештаја.

6.2.1. Приходи од захтјева за престанак држављанства

Законом о административним таксама³¹ дефинисан је износ накнаде од 800 КМ која се уплаћује приликом подношења захтјева за одрицање од држављанства БиХ. Одлуком о смањењу административних такси за захтјев за престанак држављанства БиХ³² смањена је висина административних такси за захтјев за престанак држављанства БиХ само за држављане Босне и Херцеговине који поднесу захтјев за пријем у држављанство једне од држава насталих на подручју бивше СФРЈ и износи 200 КМ.

У Главној књизи Министарства евидентирају се само приходи по основу захтјева који су поднесени и уплаћени у БиХ. Уплате такси по захтјевима који су поднесени у дипломатско-конзуларним представништвима БиХ представљају приход Министарства иностраних послова БиХ, иако се сва рјешења по захтјевима доносе у Министарство. Министарство је успоставило систем контроле над наплатом средстава за уплате које су извршене у земљи за шта се врши редовно мјесечно усаглашавање достављених уплатница са подацима у Главној књизи. Поред тога у Министарству је успостављена база података - Евиденција о престанку држављанства БиХ и електронска обрада података која садржи податке прописане Правилником о вођењу евиденција о стицању и престанку држављанства БиХ.³³ Међутим, с обзиром на то да је дио уплата такси по захтјеву за престанак држављанства приход Министарства иностраних послова БиХ, није успостављена контрола и упаривање са предметима за које је извршена уплата у дипломатско-конзуларној мрежи. Министарство периодично (полугодишње и годишње) од Министарства иностраних послова БиХ добија информацију о уплаћеним таксама и оствареним приходима који се по овом основу евидентирају у њиховим пословним књигама. Током 2023. године закључен је уговор о надоградњи постојеће базе која је у фази имплементације.

Министарство се по препорукама из извјештаја о ревизији из ранијих година обрађало Министарству финансија и трезора БиХ како би се ријешило питање свеобухватне евиденције прихода. Министарство финансија и трезора БиХ је става да се евиденција прихода на основу њихових инструкција о уплати у земљи и иностранству треба водити код два министарства у зависности од мјеста уплате, али предлажу активности на размјени података између два министарства. Информацијом коју је доставило Министарство иностраних послова за 2023. годину достављено је укупно стање уплаћених такси по основу одрицања од држављанства,³⁴ без детаљно наведених лица

³¹ Службени гласник БиХ, број 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06 и 76/07

³² Службени гласник БиХ, број 27/01

³³ Службени гласник БиХ, број 7/14

³⁴ Приходи од захтјева за престанак држављанства 437.498 КМ и приходи од изјава за одрицање од држављанства 302.805 КМ.

која су извршила уплате, што значи да те информације нису адекватне и не могу се користити за контролу наплате прихода.

ПРЕПОРУКА 1

Министарство је дужно у сарадњи са Министарством иностраних послова БиХ и Министарством финансија и трезора БиХ успоставити систем контроле свих уплата по основу захтјева за престанак држављанства.

6.3. Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2023. године исказана су укупна средства у износу од 249.266 КМ. Укупне обавезе с изворима средстава исказане су у износу од 9.169.377 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (28.466 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (220.800 КМ), обавезе према добављачима (8.264.236 КМ), обавезе према запосленима (525.493 КМ) и краткорочна разграничења (158.848 КМ). Обавезе према добављачима на 31.12.2023. године су у значајној мјери евидентиране крајем децембра на основу закључених уговора са изабраним корисницима средстава текућих грантова. Краткорочна разграничења односе се на резервисане уговоре за набавку службеног возила (129.598 КМ) и набавку сталних средстава у облику права (29.250 КМ) који су реализовани у 2024. години.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

7. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС ЗАПОСЛЕНИХ (АНГАЖОВАНИХ) ЛИЦА

Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2023. годину одобрено је 151 запослених у Министарству. На 31.12.2023. године било 139 запослених лица што је и просјечан број запослених у 2023. години за које су исплаћене бруто плате.

7.1. Обављање послова другог радног мјеста

На основу достављених података, обављање послова другог радног мјеста у Министарству је током 2023. године вршило укупно 11 лица за седам радних мјеста (више државних службеника је обављало исте послове у различитим периодима). Ради се о позицијама помоћника министра за правне, кадровске и опште послове, помоћника министра за рад, запошљавање, социјалну заштиту и пензије, помоћника министра за здравство, помоћника министра за држављанство и путне исправе, шефа одсјека за држављанство, референта курира – возача, шефа Одсјека за рад и запошљавање и вишег стручног сарадника за кадровске и опште послове.

За обављање наведених послова запосленима је одобравана стимулација у износу од 20% просјечне нето плате исплаћене у посљедња три мјесеца по рјешењу министрице. Рјешења о овлашћењу је донијела министрица.

Послове непопуњених позиција помоћника министра до септембра су обављали шефови одсјека уз исплату стимулација, а након тога помоћници министра из других сектора по

рјешењу о овлашћењу без накнаде.³⁵ Позиција помоћника министра за правне, кадровске и опште послове је средином године попуњена јавним огласом, док су позиције осталих помоћника министра попуњене у мају 2024. године.

Послове референта курира, шефа Одсјека за рад и запошљавање и вишег стручног сарадника за кадровске и опште послове су током цијеле године обављали стално запослени по рјешењима из ранијих година уз исплату стимулације. За државне службенике ради се о обављању послова вишег нивоа. За обављање послова референта курира и шефа Одсјека за рад и запошљавање рјешења о овлашћењу су у априлу 2024. године стављена ван снаге.

Иако су наведене послове током читаве 2023. године обављали стално запослени по рјешењима о овлашћењу, из наведеног можемо закључити како је Министарство предузело активности на попуњавању позиција у складу са важећим прописима.

По питању попуњавања упражњених позиција дали смо препоруку у претходној години (препука бр. 9 у Табели 2) те смо у складу с наведеним оцијенили како је Министарство у 2023. години предузимало активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

7.2. Пензионисање запослених

У складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ³⁶ радни однос престаје када запосленик наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или 40 година стажа осигурања, независно од година живота – даном доношења рјешења.

За два државна службеника је током године продужен радноправни однос иако су испунили законске услове за пензију везане за године живота. Радни однос је продужен за шест мјесеци од стицања услова за пензионисање уз сагласност Агенције за државну службу БиХ која је достављена на захтјев Министарства. Наиме, Министарство је од Агенције тражило сагласност за продужење радноправног статуса због недостатка људских ресурса у овим одсјецима, неизвјесности у погледу новог запошљавања на тим позицијама те обезбјеђења континуитета радних процеса, што је Агенција сматрала оправданим. Наведено поступање није у складу са Законом о државној служби у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 2

Министарство је дужно досљедно примјењивати законске одредбе које регулишу пензионисање државних службеника у институцијама Босне и Херцеговине.

³⁵ Накнада од 35% за обављање другог радног мјеста се исплаћивала три мјесеца током 2024. године по објављивању конкурса за ове позиције.

³⁶ Државном службенику престаје радни однос у државној служби у сљедећим случајевима: б) када наврши 65 година живота и најмање 20 година стажа осигурања или када наврши 40 година стажа осигурања независно од година живота

8. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Министарство је објавило План јавних набавки за 2023. годину, како је прописано Законом о јавним набавкама³⁷.

Према презентованим подацима³⁸, Министарство је у 2023. години провело 14 поступака јавних набавки. Од наведеног броја, Министарство је провело један отворени поступак у вриједности од 110.768 КМ, 10 конкурентских поступака у вриједности од 157.954 КМ и три поступка у складу с Анексом II у вриједности од 15.192 КМ. Министарство је путем директног споразума извршило набавке у вриједности од 80.021 КМ.

У ревидираним процедурама јавних набавки нису уочени значајни недостаци.

9. ОСТАЛО

9.1. ИТ ревизија

Један од информационих система Министарства је и Информациони систем за обраду података о држављанствима. Информациони систем за обраду података о држављанствима има велики значај будући да га користе и друге институције у свом раду. Систем се налази на серверима у систему е-владе. Конфигурисан је аутоматски систем креирања резервних копија. Ревизији нису презентовани докази о предузетим активностима на доношењу писаних процедура везаних за креирање и тестирање исправности резервних копија нити о провођењу периодичног тестирања истих. Непостојање писаних процедура и нетестирање истих доводи у питање поузданост резервних копија те опоравак система од нежељених ситуација.

ПРЕПОРУКА 3

Потребно је сачинити писане процедуре за креирање и тестирање исправности резервних копија те периодично вршити тестирање истих.

Како Министарство нема запослено одговарајуће стручно лице за администрацију споменутог система, Министарство је идентификовало овај ризик те је планирало одржавање система кроз закључивање уговора са физичким или правним лицем након нове надоградње система. Након што је неколико пута претходно поништена, у 2023. години успјешно је окончана процедура набавке услуга унапређења и надоградње апликације за обраду података из области држављанства и у току је реализација уговора. У плану је уговарање услуге одржавања и администрације предметног софтвера након завршетка надоградње.

ПРЕПОРУКА 4

Узимајући у обзир значај Информационог система за обраду података о држављанствима неопходно је што прије обезбиједити одговарајуће одржавање и администрацију.

³⁷ Службени гласник БиХ, број 39/14 и 59/22

³⁸ Подаци из табеларних прегледа сачињених за потребе ревизије

9.2. Интерресорне радне групе - Комисије и савјетодавна тијела

У надлежности Министарства је обављање послова и задатака који се односе на утврђивање основних принципа координације активности, усклађивања планова ентитетских тијела власти и дефинисање стратегија у областима науке и образовања, културе и спорта, геодетских, геолошких и метеоролошких послова као и деминирања. Из буџетских средстава Министарства, као програми посебних намјена, се финансира рад интерресорних радних група које обављају наведене послове. У оквиру Министарства налазе се Комисија за координацију питања младих у БиХ, Државна комисије за границу у БиХ, Државна комисија за сарадњу БиХ са организацијом UNESCO и Комисија за деминирање у БиХ. Поред тога, из буџета Министарства се финансира и рад Савјета за науку БиХ, као савјетодавног стручног тијела Министарства у области науке и технологије и Савјета за спорт БиХ, као највишег савјетодавног тијела Министарства које се брине за развој спорта на нивоу БиХ те Комисије за сертификацију ерадикације полиомијелитиса у БиХ као стручног тијела у циљу провођења активности на сертификацији ерадикације полиомијелитиса у БиХ. Именовање чланова ових интерресорних радних група врши Савјет министара БиХ, на приједлог Министарства, а њихове чланове чине представници институција БиХ, ентитета и Брчко дистрикта БиХ. Висина и начин исплате накнада члановима тијела и комисија као и начин подношења извјештаја о раду су утврђени одлукама Савјета министара БиХ.

Током 2023. године још увијек нису именоване Државна комисија за сарадњу БиХ са организацијом UNESCO и Комисија за координацију питања младих у БиХ, док је Државној комисији за границу мандат истекао у октобру 2023. године. Министарство је предузимало активности на именовању комисија којима је истекао мандат те је почетком 2024. године именована Државна комисија за сарадњу БиХ са организацијом UNESCO.³⁹ Министарство је такође координирало са институцијама које номинују чланове Комисије за координацију питања младих у БиХ те су у току активности на коначном приједлогу чланова ове комисије. С обзиром на истек мандата Државној комисији за границу, Министарство је у више наврата упућивало приједлог одлуке о формирању ове комисије према Савјету министара БиХ, али још увијек чланови комисије нису именовани.

По питању истека мандата чланова комисија дали смо препоруку у претходном периоду (препука бр. 7/2020 у Табели 2а) те смо у складу с наведеним оцијенили да је Министарство у 2023. години предузимало активности на реализацији дате препоруке, што ће бити предметом даљег праћења до коначне реализације.

9.3. COVAX систем

Министарство је у сарадњи са осталим надлежним институцијама БиХ и у току 2023. године предузимало активности у вези са статусом Босне и Херцеговине унутар COVAX механизма.⁴⁰

³⁹ Службени гласник број 14/24

⁴⁰ Механизам за глобални приступ вакцинама за COVID-19

Наиме, након што је Министарство цивилних послова БиХ у децембру 2022. године информисано да GAVI⁴¹ више неће вршити услуге посредовања у набавци вакцина за земље потписнице уговора о приступању у механизам COVAX, Министарство је предузело низ активности. GAVI је дјелимично извршио своје обавезе према Уговору⁴² имајући у виду да је уз посредовање GAVI-ја испоручено укупно 332.640 вакцина од наручених 1.232.000 вакцина за COVID-19 (реализација од 27%). Укупно је нереализовано преостало 9.079.706 USD новчаних средстава БиХ, односно преостало је да се испоручи 899.360 доза вакцина за болест COVID-19.

Министарство је на одржаној Конференцији у области здравства (12.6.2023. године) упознало надлежна ентитетска министарства здравља и Одјељење за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ о тренутној ситуацији у којој се БиХ налази унутар COVAX механизма.

Извјештај о реализацији права и обавеза по Уговору закљученом између Савјета министара БиХ и GAVI-ја је Министарство упутило Савјету министара БиХ, по ком основу је на сједници одржаној 23.8.2023. године усвојен Закључак. Наведеним закључком је између осталог задужено Министарство да у року од 10 дана у сарадњи са Министарством правде БиХ, Министарством финансија и трезора БиХ, Федералним министарством здравства, Министарством здравља и социјалне заштите Републике Српске, Одјељењем за здравство и остале услуге Брчко дистрикта те Правобранилаштвом БиХ, формира преговарачки тим за разговоре с GAVI-јем, ради поврата неутрошених новчаних средстава БиХ.

У септембру 2023. године Министарство је од стране представника GAVI-ја запримило службену обавијест о раскиду Уговора о набавци вакцина са GAVI-јем те исту доставило и Федералном министарству здравства, Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске, Министарству правде БиХ, Министарству финансија и трезора БиХ и Правобранилаштву БиХ.

Потом је 9.10.2023. године Министарство, на основу сагласности надлежних ентитетских министарстава здравства и Одјељења за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ, упутило допис GAVI-ју којим је поновно затражен поврат цјелокупног износа новца БиХ, а којим управља GAVI.

Министарство је приступило активностима формирања преговарачког тима и након одржаног састанка са представницима GAVI-ја, припремљен је извјештај о одржаним преговорима који је достављен Савјету министара БиХ. По том основу Савјет министара БиХ је на 30 сједници одржаној 27.11.2023. године поново донио одређене закључке. Поред усвајања извјештаја, задужено је Правобранилаштво БиХ да хитно предузме све неопходне правне радње ради заштите имовине и имовинских интереса БиХ те информисе Савјет министара БиХ о потребним условима и претпоставкама за успјешно заступање БиХ у предметном поступку. Министарство је задужено да у координацији са надлежним ентитетским министарствима здравства, Одјељењем за здравство и остале услуге Владе Брчко дистрикта БиХ, Министарством финансија и трезора БиХ и

⁴¹ The Global Alliance for Vaccines and Immunization - GAVI

⁴² Уговор о набавци вакцина са Глобалном алијансом за вакцине (GLOBAL ALIANCE FOR VACCINES AND IMUNISATION - GAVI) против болести COVID-19, закљученог између Савјета министара БиХ и GAVI-ја од 18.9.2020. године.

Министарством правде, пружи подршку Правобранилаштву БиХ у неопходним радњама ради заштите имовине и имовинских интереса БиХ.

На Извјештај о исходу преговора мишљење је доставило и Правобранилаштво БиХ од 8.11. 2023. године. У наведеном мишљењу је између осталог наведено да би потраживање цјелокупног износа неутрошених средстава од GAVI-ја обавезало БиХ на покретање арбитражног поступка. Такође, наглашено је како би и трошкови арбитражног поступка према досадашњем искуству Правобранилаштва БиХ могли износити и до 2.000.000 КМ. С тим у вези дали су мишљење да би у оваквој ситуацији све капацитете требало усмјерити ка вођењу преговора у циљу мирног рјешавања спора.

Министарство је актом од 8.1.2024. године и 17.1.2024. године доставило Правобранилаштву БиХ информације и документацију у вези са заштитом имовине и имовинских интереса БиХ у поступку набавке вакцина за болест COVID-19.

Наведеним актима Министарство напомиње да је у односу на новчани износ од 9.079.706 USD, који одговара укупно неутрошеним новчаним средствима БиХ за набавку вакцина за COVID-19, GAVI вратио новчани износ од 7.464.586 USD те задржао својим једностраним поступком износ од 1.615.120 USD. Разлог за такво поступање је описано у Обавјештењу о окончању уговора од 15.9.2023. године и односи се на неподмирене обавезе које GAVI има према произвођачима у вези са дозама које се БиХ обавезала купити у оквиру Уговора, али их није купила на дан Обавјештења о окончању учешћа БиХ у Механизму COVAX. GAVI није доставио прецизну спецификацију тзв. неподмирених обавеза, а како је то био у обавези те је за Министарство из наведеног разлога споран предметни једностранни трансфер новчаног износа од 1.615.120 USD са рачуна посебних намјена GAVI-COVAX-БиХ на пословни трансакцијски рачун GAVI-ја и захтјева радње ради заштите имовине и имовинских права БиХ у конкретном случају према GAVI-ју, у смислу тражења враћања цјелокупног новчаног износа мирним или другим утуживим путем. GAVI је 15.1.2024. године извршио поврат новчаног износа од 7.464.586 USD како је и потврђено од стране Министарства финансија и трезора БиХ.

Министарство је 22.5.2024. године Правобранилаштву БиХ доставило информације да су у овом предмету спорни новчани износи које је GAVI задржао у укупној висини од 1.962.960 USD (у који износ се убраја 224.640 USD - авансне уплате произвођачима за брзи приступ, 123.200 USD - оперативни трошкови GAVI-ја и 1.615.120 USD - на име одштетног захтјева због неиспоруке преосталог дијела наручених вакцина за болест COVID-19).

По питању правовременог предузимања неопходних правних радњи везаних за настану ситуацију у вези са набавком вакцина путем Инструмента за глобални приступ вакцинама против болести COVID-19 (COVAX), дали смо препоруку у претходној години, те смо на основу претходно презентованог оцијенили да је реализација исте у току (ред. бр. 13 у Табели 2), а што ће бити предметом даљег праћења до окончања имплементације.

10. КОМЕНТАРИ НА НАЦРТ ИЗВЈЕШТАЈА

Министарство је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2023. годину. У коментарима су прихваћени налази и препоруке ревизије и презентоване информације о предузетим активностима на њиховом рјешавању у 2024. години.

Ревизију у Министарству за 2023. годину обавили су: : Сеида Капо - вођа тима, Аниса Јусић - члан тима, Нерман Велић - члан тима, Хелена Грбавац – члан тима, Садмир Тескереџић - члан тима и Јована Јошило – члан тима.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Сеида Капо, с. р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Нермин Хамзагић, с. р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију и контролу
квалитета финансијске ревизије**

Мирсада Сијамић, с. р.

Број: 03-16-1-873/24

Прилози

Табела I - Преглед расхода буџета за 2023. годину

Табела II - Биланс стања на 31.12.2023. године

Табела III - Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Преглед расхода буџета за 2023. годину

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет	Извршење буџета	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Текући издаци	7.289.000	1.000	7.290.000	6.599.004	91
Бруто плате и накнаде	5.440.000	0	5.440.000	5.112.473	94
Накнаде трошкова запослених	863.000	0	863.000	741.152	86
Путни трошкови	271.000	0	271.000	164.489	61
Издаци телефонских и поштанских услуга	135.000	0	135.000	74.473	55
Издаци за енергију и комуналне услуге	0	0	0	0	
Набавка материјала	40.000	0	40.000	36.371	91
Издаци за усл. превоза и горива	49.000	0	49.000	23.500	48
Унајмљивање имовине и опреме	38.000	2.000	40.000	39.395	98
Издаци за текуће одржавање	58.000	9.000	67.000	66.925	100
Издаци за осигурање	12.000	0	12.000	7.598	63
Уговорене и друге посебне услуге	383.000	-10.000	373.000	332.628	89

2. Капитални издаци	158.000	23.889	181.889	180.583	99
Набавка земљишта	0	0	0	0	
Набавка грађевина	0	0	0	0	
Набавка опреме	115.000	36.889	151.889	151.333	100
Набавка осталих сталних средстава	43.000	-13.000	30.000	29.250	98
Реконструкција и инвестиционо одржавање	0	0	0	0	
3. Текући грантови	5.990.000	0	5.990.000	5.990.000	100
Грант појединцима	110.000	0	110.000	110.000	100
Грант непрофитним организацијама	5.880.000	0	5.880.000	5.880.000	100
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	13.437.000	24.889	13.461.889	12.769.587	95

5. Вишегодишња капитална улагања	0	1.770.849	1.770.849	37.367	2
Финансирање тр из уговорених аранжмана за набавку здравствених противмјера против COVIDA-19	0	1.770.849	1.770.849	37.367	2
6. Новчане донације	0	18.070.111	18.070.111	197.114	1
Пројект-УНЕСКО СЕМИНАР		885	885		0
Пројект-УНЕСКО СТЕЋАК		320	320		0
Пројект-Регионални центар за раз.ментал.здр.ЈИЕ		1.130	1.130		0
Пројекат - ДУНАВ ИНЦО.НЕТ		271	271		0
Пројект-EURYDICE		95.957	95.957	28.976	30
Пројект-ЕКО-БИХ МРЕЖА		1.472	1.472		0
ЕУ SOCEM		59.787	59.787		0
Јачање капац.за над.на авијарну и пандемијску инфлуен.у БиХ		180	180		0
Заједничке акције 2017.г у области здравства		57.872	57.872		0
Заједничке акције 2018.г у области здравства SHARP		108.895	108.895		0
УНЕСКО Наука		10.487	10.487		0

Европска акција о партнерству за цјеловите житарице		59.074	59.074	51.778	88
ЕАС 2020-Европска седмица спорта		11.045	11.045		0
Донација ISS Италијански национални институт		4	4		0
Подршка UNICEF јачање људских ресурса здравство		368	368		0
Бест ReМар		44.325	44.325	7.381	17
ЕУ за здравље EU4HEALT		17.429.996	17.429.996	43.934	0
WHO пројекат подршка МЦП БиХ		71.984	71.984	45.469	63
ERASMUS Youth Wiki BA		43.137	43.137	19.575	45
Пројект-Ерісconcept		72.922	72.922		0
7. Програми посебне наміјене	0	2.230.644	2.230.644	2.230.644	100
Буџетска резерва Одлука СМ бр. 348/23	0	2.230.644	2.230.644	2.230.644	100
8. Укупно буџет (4+5+6+7)	13.437.000	22.096.493	35.533.493	15.234.712	43

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило 29. 2. 2024. године.

Министрица

др сс. Дубравка Бошњак

Биланс стања на 31.12.2023. године

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине

Табела II

Опис	31.12.2023.	31.12.2022.	Проценат (2/3*100)
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	28.466	32.927	86
Новчана средства	0	0	
Краткорочна потраживања	28.466	32.927	86
Краткорочни пласмани	0	0	
Интерни финансијски односи	0	0	
Залихе	0	0	
Краткорочна разграничења	0	0	
2. Стална средства	220.800	209.770	105
Стална средства	1.406.168	1.366.621	103
Исправка вриједности	1.185.368	1.156.851	102
Неотписана вриједност сталних средстава	220.800	209.770	105
Дугорочни пласмани	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
УКУПНО АКТИВА (1+2)	249.266	242.697	103
3. Краткорочне обавезе и разграничења	8.948.577	6.617.394	135
Краткорочне текуће обавезе	8.264.236	5.936.167	139
Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
Обавезе према запосленима	525.493	593.594	89
Интерни финансијски односи	0	0	
Краткорочна разграничења	158.848	87.633	181
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови	0	0	
Остале дугорочне обавезе	0	0	
Дугорочна разграничења	0	0	
5. Извори средстава	220.800	209.770	105
Извори средстава	220.800	209.770	105
Остали извори средстава	0	0	
Нераспоређени вишак прихода/расхода	0	0	
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	9.169.377	6.827.164	134

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило 29. 2. 2024. године

Министрица

др sc. Дубравка Бошњак

Преглед прихода и примитака за 2023. годину

Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине

Табела III

Опис	Планирани износ у буџету	Измјене и допуне	Укупно планирани износ	Остварени износ	Проценат (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Непорески приходи	1.222.000	0	1.222.000	764.288	63
Приходи од предузетничких активности и имовине и приходи од позитивних курсних разлика	0	0	0	0	
Накнаде и таксе и приходи од пружања јавних услуга	1.222.000	0	1.222.000	764.288	63
Новчане казне (непореске природе)	0	0	0	0	
2. Текући трансфери и донације	0	0	0	263.378	
Примљени текући трансфери од иностраних влада и међународних организација - донације из иностранства	0	0	0	263.378	
Примљени текући трансфери од осталих нивоа власти	0	0	0	0	
Домаће донације	0	0	0	0	
3. Капитални примици	0	0	0	15.889	
Капитални примици од продаје сталних средстава	0	0	0	15.889	
Примици од финансијске имовине	0	0	0	0	
Примици од дугорочног задуживања	0	0	0	0	
Примици од краткорочног задуживања	0	0	0	0	
4. Укупни приходи и примици (1+2+3)	1.222.000	0	1.222.000	1.043.555	85

Руководство је Преглед прихода и примитака по економским категоријама одобрило 29. 2. 2024. године

Министрица

др sc. Дубравка Бошњак